

השוכר את הפועל פרק חמישי עבודה זרה

קלם א ב ג ד ה ו ז ח ט י
מכיל
מחללת
אסורה לכל כ כח כז
סמך ולחין קמח טושי' יד
י"ד ס' קלם טושי' א :

קב ה טושי' טס טע"ה :

קב ו טושי' טס טע
קב טושי' יד
קב טע"ו ז :

קב ו טושי' טס טע
כז טושי' טס טע
טס טס טס טושי' יד
קב טע"ו א :

קב ה טושי' טס טע
טושי' יד טושי'
קב טע"ו ז טושי' קלו
טע"ו א :

הגת והמתן והמשפך ט' . ושל עץ ושל אבן מנגנן וזה טהרה
כשאינם מווספים מיירי ולקמן מוקימין בדרך זה עובד כוכבים
וא"ת והא רבא אמר לעיל גבי מהני' בדרך זה עובד כוכבים סגי
לה בהדחה בעלמא וי"ל דמהני' דלעיל מיירי גנת של ישראל שדרך
זה עובד כוכבים לפי שעה אבל הכא
מיירי בשל עובד כוכבים דבליעא
טובה לפי שהרבה פעמים דרך זה
העובד כוכבים וא"ת א"ל הכי פריך
בסמוך מהני' דקתני דסגי בניגוב
במוספין להך ברייתא דקתני זה
ואם היו מווספין אסורין ומאי קשיא
הא לוקימנא מהני' בשל ישראל
וברייתא בשל עובדי כוכבים כדפרישי'
וי"ל דבמוספין איין לחלק בין של
עובדי כוכבים לשל ישראל לפי שהופת
מזבילי בשעה מועטת :

דהוה שיעא . פירש ה"ר פטר
כלי שנקב בו וכסתה בזפת
אינו חמור ככלי מווסף שהחמירו בו
אפילו לפי שעה לפי שמכניסו לקיום
ולא משום דבלע ולכן רלה רב להחיר
גם של אבן ופחה דהוה שיעא ולא
תם לבליעת זפת וא"כ סתימת זפת
הכלי שאין עשוי לקיום סגי ליה בהדחה
ככלי עלמא או ניגוב אם הוא כלי
שדרך ניגוב ולפי זה המשפך שלטו
שמוספין מעט סגי בהכרול סגי
להו בניגוב כמו המשפך עלמא מיהו
בכלים מווספים יש להחמיר שרגילים
ומלוים: **דריש** רבא נעוה ארתחו .
פירוש הגעילי הגהיות הגדולים
מכאן אומר ר"ח דעירוי ככלי ראשון
מדאמר הכא דעל ידי עירוי מפליט
היו הבלוע גנת דעל עירוי ע"י
עירוי קאמר הכא שהרי הגת גדולה
וכבידה שאין יכולין לתתה לתוך יורה
מרוחתה כדי להגעילה אלא ע"כ על
ידי עירוי קאמר והשתא כיון דהוה
ככלי ראשון אם כן הני כלים שנאסרו
ע"י כלי ראשון סגי להו בהגעילה
ע"י עירוי אבל רשב"ס חולק על
ר"ת ואומר דעירוי ככלי שני הוא
לגמרי והא דמשמע הכא דגם סגי
לה בעירוי שאני יין נסך דתשמשו
ע"י לונן ועיקר דברי רשב"ס ור"ת
במסכת שבת פרק כירה (דף מג'
והס) (ב) האילנס והקדרה שהעבירין
מרוחתין ושסארתיו ומסקנא דמילתא
פי' רבינו ברוך דמילתא דעירוי
תליא בפלוגתא דרב ושמואל דפ'
כיצד תלין בפסחים (דף עו.) דפלוגי
אי תתאה גבר אי עילאה גבר וקיימא

הגהות הב"ח
(א) גבי' זה מכניסו לקיום
זהו איין מכניסו לקיום :
(ב) תוס' ד"ה דרש וכו'
פי' תוס' אלא דקמן
האילנס והקדרה :

טבא נחמיה
סגית פכטת גת

???

הגת	הגת	הגת	הגת	הגת
רבי				
רבנן				
רבי				
רבנן				

טבא נחמיה
סגית פכטת גת

טבא נחמיה
סגית פכטת גת

מתני' גת: של אבן שופתה עובד כוכבים,
מגנבה והיא מהורה, ושל עץ * רבי אומר
ינגב והב"א יקלוף את הופת ושל חרס
אע"פ שקלף את הופת ירי' או אסורה :
גמ' אמר רבא דוקא ופחה אבל דרך בה
לא פשיטא ופחה תנן מהו דתימא הוא הדין
אפילו דרך בה והאי דקתני ופחה אורחא
דמלחא קתני קמ"ל איכא דאמר רבא
דוקא ופחה אבל דרך בה לא סגי לה בניגוב
פשיטא ופחה תנן מהו דתימא ה"ה דאפילו
דרך בה והאי דקתני ופחה אורחא דמלחא
קתני קמ"ל דוקא ופחה אבל דרך בה
לא סגי לה בניגוב כי ההוא דאחא
לקמיה דרבי חייא א"ל הב לי גברא דדבי
לי מעצרתא א"ל לרב זיל בהדיה * והוי דלא
מצוחת עלי בי מדרשא, אול חוייה דהוה
שיעא טפי, אמר הא ודאי בניגוב סגי לה,
בהדי דקא אויל ואתי חווא פילא מתותיה וחוא
דהוה מלא חמרא, אמר: הא לא סגי לה
בניגוב אלא בקילוף והיינו דא"ל * חבבי
הוה דלא מצוחת עלי בי מדרשא ת"ר והגת
והמתן והמשפך של עובדי כוכבים: רבי
מתיר בניגוב וחכמים אסורין, ומודה רבי
בקנקנים של עובדי כוכבים 'שהן אסורין ומה
הפרש בין זה לזה? זה מכניסו (ה) לקיום וזה
איין מכניסו (ה) לקיום, ושל עץ ושל אבן ינגב
ואם היו מווספין אסורין והרבנן גת של אבן
שופתה עובד כוכבים מגנבה והיא מהורה
מתניתין דלא דרך בה ברייתא דדרך בה
אמר מר והגת והמתן והמשפך של עובדי
כוכבים רבי מתיר בניגוב וחכמים אסורין
והאגון תנן ושל חרס אע"פ שקלף את הופת
ירי' או אסורה אמר רבא סיפא דמתני' אתאן
לרבנן, דרש רבא נעוה ארתחו רבא כי הוה
משדר גולפי להרפניא סחף להו אפומיהו
וחתים להו אבירציהו קסבר כלדבר שמכניסו
לקיום אפילו לפי שעה גזרו ביה רבנן במה
מנגבין רב אמר במים רבה בר בר חנה אמר
באפר, רב אמר במים במים ולא באפר, רבה
בר בר חנה אמר באפר באפר ולא במים אלא
רב

מתני' גם של אבן שופתה עובד כוכבים . ואורחא למירמי ביה
חמרה פורחא לעבדרי קוסרל דופתא : מנגבס . מפרש בגמרא
במים ואפר : של עץ . דבעיא זפת טובא ובלעא חמרה טפי רבי
אומר ינגב כשל אבן ורבנן פליגי : ושל חרס אע"פ שקילף את
הופת סרי או אסורס יקס"ד דברי הכל
היא ומשום דחמס גופא בלא זפתא
בלע ליה לחמרה : גמ' אכל דרך
כס . בשאינה זפתה לא בעיא ניגוב
אלא הדחה : אורחא דמילתא קמני .
שדרך הופתין לזרוק בו יין : א"ר
אמר רבא דוקא זפתס . ולא דרך
זה הוא דכניא בניגוב : אכל דרך
כס . עובד כוכבים גנת מווספת : לא
פני נפ בניגוב . אלא בקילוף משום
לשייל ממרה בעילי דופתא : דלא
מלוסא עלי . לעשוין בהכשר שלא
תפסיד את יינו ומלחא לזוח עלי :
שיעא . חלקה : פסן . כלי שדולין בו
מן כבור לחצים. הגת והמתן והמשפך
כו' בשל חרס עסקין מוקמתי סיפא
של עץ ושל אבן כו' ובשלין מווספת
עסקין מוקמתי סיפא ואם הן מווספת'
תכלל דכולה רישא בשלין מווספין :
ר' מטיר בניגוב . ולקמן פריך והא
אין חקן בשל חרס אע"פ שקילף
הופת אסורה : ומודה בקנקנים . של
חרס אע"פ שאין מווספין שאסורין עד
שימלאם ג' ימים מים ומשקן מעט
לעת כדארמין בחין ממנידין (לעיל ג.) :
מכניסו . כיטבו של קנקן לקיום שהוא
סוהה בו יין זמן מרובה : ושל עץ
ושל אבן . מנגבין והן טהורים דברי
הכל כל זמן שאין מווספין : ואם סיו
מווספין אסורים . עד שקילוף זפתס
אבן . חקן בשל אבן אפילו זפתה
מגנבה דברי הכל ולר' ינגב בשל עץ
והכל קמני אפילו בשל אבן דברי הכל
אסורין , קשיא בשל אבן דברי הכל
ארברי הכל , ובשל עץ קשיא דרבי
ארר' : פסני' דלא דרך כס . הלך
בשל אבן דברי הכל בניגוב סגי ובשל
עץ לר' ינגב : ברייתא דדרך כס .
הלך אפ"י בשל אבן בעי קילוף וכ"ס
בשל עץ : אמר מר פסנ ופסנ
והמשפך של חרס ר' מטיר בניגוב .
הואיל ואינם מווספין : ושל אבן פסנ
ושל חרס אע"פ שקילף את הופת סרי
או אסורה . אלמא אפילו לר' חרס
גופיה בלע ולא סגי בניגוב ואפ"י לא
דרך וכ"ס הכא דלוקימין ברייתא
דרך כה : סיפא דפסני' אפסן
לרבנן . והכי קאמרי רבנן של אבן
כי לא דרך זה ינגב ושל חרס אסורה ולרבי של
אבן ושל עץ ינגב ושל חרס יקלוף בקתני דברייתא דכשאינה
מווספת סגי בניגוב אלמא מווספת יע"ב וסריא : נעוה ארתחו . כי
הגת הרשימו ברוחתין נעוה כמו יסופון נעוהי בחמרי : כי
סוס משדר גולפי . כדים רקיס : סחף לכו אפומיהו . סופה
אוסן שוליתן למעלה ופינה למטה משום חותם בחוך חותם :
וחתים לכו אבירציהו . מוחס את פי השק כלפי שוליתן : קסבר
כל כלי שמכניסו לקיום . אפילו איין מוסרו לעובד כוכבים אלא
לפי שעה גזרו ביה רבנן כיון עלמא כי היכי דלא ליתא לשהייה
ביד עובד כוכבים : במים ולא באפר . בתמיה מי מקרי בניגוב :
רב

ובכח אגמ
חילת רבי
יהודה

מירובין ס'
ואם חילת רבי
דלא מצוחת
עלה בי ט'

פי' חדי טי'
רבי מילין לב'
רבי אמר להו'

מחירי פסגין
גמ' חובת
זמן פכטת
גמ' . גמ' .
פסגין ט'
זוה הלכס ט' רבא
וחו"ל בדין
חומת כל'

יקלף רשיא
בס' וימי
סכרסו אוקלטס
של מכלילי
פניס מין
יסופון וכו'

[על סוגר]

לן כמות דאמר תתאה גבר מיהו גם עילאה משל ומזבילי עירוי
קליפה דלוקימין ליה בלע כדאמרינן פי' כיצד תלין הלך עירוי
אינו לא ככלי ראשון ולא ככלי שני לגמרי אלא משל ומזבילי
הוא כדי קליפה ולא יותר וא"כ כלים שנאסרו ע"י כלי ראשון שהם
בלועים מעבר לעבר לא סגי בעירוי שהרי העירוי אינו מפליט אלא
כדי קליפה ולא יותר והכי קערוה שהם בלועות על ידי עירוי היה
נראה כמו כן דסגי להו בעירוי להגעילין וכן פירשתי בסדר זיעור
חמן בקרובין שבת הגדול שסד רבינו יוסף ט"ע (פסח) קדיחות
איין לריך לפלחא כו' וקערוה מותרות כי שקיל מדורא עלייהו ללחמא
ומיהו איין הלכה ק' אלא לריך להגעילין בכלי ראשון משום דפעמים
שחובטין הקערוה בחוך הכלי ראשון ותוך יורה מרוחתה והשתא
דפירשתי עירוי אינו לא מזבילי ולא מפליט רק כדי קליפה אם כן הני כלים
נעוה ארתחו ואם היה מנגבין העיר וקולפן במלקט וברשיטתי ומסר הקליפה של לר' סגי בהכי בלא עירוי דהא כי נעביד להו עירוי אינו
מפליט עירוי כי אם כדי קליפה כו' : רבא כי משדר להו גולפי להרפניא סחף להו אפומיהו וחתים להו אבירציהו . שמעינן מהכא
דישראל השולח חביות ריקניות בבית עובד כוכבים או משיר לעיר כדי לתקן לריך לחותמן מפנים בגחלת או בחבן רכה שהיא כאבן סד כדי
שיהא ניכר אם העובד כוכבים טהן לתוכן יין מיהו יש לדמות דדוקא לידיהו שהיו חביות שלהם קטנים ועמים לתת לתוכן יין ולפירוטם מיד
אבל חביות שלטן שהם גדולים ואינם נוחים לתת לתוכן יין ולערוטם מיד איין לחוש ואיין לריך לחותמם ומכל מקום טוב להחמיר :
איתמר